

2/26.9/651

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0032-21

Ձեռնարկողը՝

«ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ» ՍՊԸ

ք. Երևան, Շիրակի 74/19

**Գործունեությունը՝ Կարմիրսարի կրաքարային մերգելների հանքավայրի
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման
հաշվեկարգություն
Արարատի մարզ**

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Գ. Գևորգյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 5 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 0032-21
<15> 02 2021թ.

**Արարատի մարզի
Կարմիրսարի կրաքարային մերգելների հանքավայրի
արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա
ազդեցության գնահատման հաշվետվություն**

Ներածական մաս.

Ձեռնարկող՝

«ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ» ՍՊԸ

Փաստաթղթի տեսակը՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն /ՇՄԱԳ/
«Ա» կատեգորիա

Տեղադրման վայրը՝

Արարատի մարզ, Այգեգարդ համայնք

«ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ» ՍՊԸ Ընկերության կողմից /այսուհետ՝ Ընկերություն/
նախատեսվող Արարատի մարզի Կարմիրսարի կրաքարային մերգելների
հանքավայրի արդյունահանման նախագիծը մշակված է Ընկերությանը
տրամադրված տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա:

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և
փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 14-րդ հոդվածի, 4-րդ
մասի, 2-րդ կետի գ. ենթակետի՝ Արարատի մարզի Կարմիրսարի կրաքարային
մերգելների հանքավայրի արդյունահանումը դասակարգվում է «Ա» կատեգորիայի
գործունեության տեսակների ցանկում:

Նկարագրական մաս

Կարմիրսարի կրաքարային մերգելների հանքավայրը գտնվում է Արարատի
մարզում՝ Վեդի քաղաքից 15կմ հյուսիս-արևմուտք: Մոտակա բնակավայրերն են՝
Այգեգարդ (մոտ 5.3կմ), Գինեվետ (մոտ 4կմ), Քաղցրաշեն (մոտ 4.5կմ), Նոր Ուղի
գյուղերը (մոտ 3.8կմ):

Նախագծվող հանքավայրի (34.11հա) սահմաններում օգտակար հանածոյի
հաշվեկշռային պաշարներն ըստ B+C1 կարգերով կազմում է 27 867 900մ³:

Սույն նախագծով նախատեսվում է հանքավայրը շահագործել բաց
եղանակով՝ տարեկան 557358մ³ արտադրողականությամբ մարվող պաշար:
Արդյունահանվող պաշարների քանակը կազմում է 21 659 500մ³:

Տարեկան արդյունահանվելու է 433190մ³ ծավալով կրաքարային մերգել: Արդյունահանված օգտակար հանածոն տեղափոխվելու է 60կմ հեռավորության վրա գտնվող վերամշակման արտադրամաս /գործարան/՝ հետագա վերամշակման, իսկ մակաբացման ապարները, միջինը 1.2կմ հեռավորությամբ՝ ներքին լցակույտ:

Հանույթային աշխատանքները կատարվելու են էքսկավատոր-ավտոինքնաթափ լեռնատրանսպորտային համալիրով:

Բացահանքի աշխատանքների կազմակերպման համար հանքավայրում կառուցվելու է արտադրական հրապարակ՝ իր անհրաժեշտ կառույցներով:

Շահագործման ավարտից հետո կատարվելու է հանքավայրի ռեկուլտիվացիա:

Նշված պայմաններով կառուցված բացահանքն ունի հետևյալ պարամետրերը.

- ամենամեծ երկարությունը՝ 952մ,
- ամենամեծ լայնությունը՝ 430մ,
- բացահանքի մշակման ամենամեծ խորությունը մինչև 1125մ բարձրության, հորիզոնը՝ 112.1մ,
- մակաբացման ապարների միջին հզորությունը՝ 0.16մ,
- օգտակար հանածոյի միջին հզորությունը՝ 81.7մ,
- մակաբացման ապարների (տարածված է տրամադրվող տարածքի հարավ արևելյան մասում՝ 4.2հա տարածքում) քանակը՝ 55 800մ³:
- Օգտակար հանածոյի հաշվեկշռային պաշարների քանակը՝ 27867.9հազ.մ³, կամ 65210886տ:
- Օգտակար հանածոյի արդյունահանվող պաշարների քանակը՝ 21659.5հազ.մ³, կամ 50683230տ:

Բացահանքի զբաղեցրած տարածքն է 34.11հա, իսկ ներքին լցակույտինը՝ 8700մ²:

Բացահանքի ծառայման ժամկետը նախատեսված է 50 տարի:

Հանքավայրից հայցվող տարածքը բնութագրվում է հետևյալ կոողինատներով.

1. 8469874, 4423703	4. 8470200, 4424697	7. 8470168, 4424150
2. 8469608, 4424041	5. 8470381, 4424578	8. 8469968, 4424016
3. 8470012, 4424586	6. 8470335, 4424274	9. 8469916, 4423786

Բուն տեղամասի տարածքը զուրկ է հողաբուսական շերտից, օգտակար հանածո հանդիսացող կրաքարային մերգելները ամբողջապես մերկացված են, տարածքը իրենից ներկայացնում է մայրական կրաքարա-կարբոնատային կազմի տերիգեն առաջացումներով կազմված քարքարոտ մակերես:

Ներկայացված նախագծով հանքավայրի հիդրոերկրաբանական պայմանների համաձայն, հանքավայրի տարածքում գետնաջրերը բացակայում են, հետևաբար բացահանքում ջրհեռացնող կառուցվածքներ չեն նախատեսվում: Անմիջապես բացահանքի տարածք թափվող մթնոլորտային տեղումներից գոյացած ջրերը հեռացվում են ինքնահոս կերպով և զանգվածի բնական ճեղքերի ցանցի միջով ներծծվում են խորքերը:

Աշխատանքները կատարվելու են էքսկավատոր-ավտոինքնաթափ-բուլդոզեր լեռնատրանսպորտային համալիրով:

Հանքավայրի շահագործման ընթացքում մթնոլորտ արտանետվող վնասակար գազերի և փոշու աղբյուր են հանդիսանում բացահանքը, տեխնիկական և տրանսպորտային միջոցներն ու լցակույտերը:

Օդային ավազան արտանետվող վնասակար նյութերն են՝ անօրգանական փոշին, ազոտի երկօքսիդը, ածխածնի օքսիդը (CO), մուրը: Հաշվետվությունում հաշվարկվել են արտանետումների գումարային քանակները, որոնց մերձգետնյա կոնցենտրացիաների արժեքները գտնվում են թույլարտելի նորմերի սահմաններում: Վնասակար նյութերի արտանետումները կապված են բացահանքում աշխատող մեքենաների և սարքավորումների շարժիչների տարբեր տեսակի վառելիքի ծախսերի հետ:

Բացահանքի շահագործման ընթացքում կառաջանան բնապահպանական տեսակետից տարբեր վտանգավորության թափոններ /մեխանիզմներում փոխվող օգտագործված յուղերը և քսայուղերը, մաշված դետալների և մասերի նորով փոխարինման ժամանակ առաջացած մետաղական թափոնները /մետաղաջարդոնները և կենցաղային աղբը: Օգտագործված յուղերը և քսայուղերը հավաքվելու են առանձին տարաների մեջ և հանձնվելու են յուղերի և քսայուղերի երկրորդական վերամշակման կետին:

Բացահանքի ջրամատակարարումը կատարվելու է երկու նպատակով.

- աշխատողներին խմելու ջրով ապահովելու,
- աշխատանքային հրապարակների, մուտքային ճանապարհների ու լցակույտերի ջրցանի համար:

Հանքավայրի համար տեխնիկական ջրամատակարարումն իրականացվելու է KO-002 (ZIL-431412) մակնիշի ջրցան-վացող ավտոմեքենայով, իսկ խմելու ջուրը բերվելու է ՍԽ-ԵԼԸԵ -1.4 ջրի ցիստեռնով:

Բացահանքում լեռնային աշխատանքները նախատեսվում է կատարել շուրջտարյա աշխատանքային ռեժիմով: Աշխատանքային օրերի քանակը՝ 260 օր/տարի, օրական մեկ 8-ժամյա աշխատանքային հերթափոխով:

Հանքավայրի տարածքում աղմուկի առաջացման աղբյուրներն են՝ ավտոտրանսպորտը և սարքավորումները:

Բացահանքի լեռնատեխնիկական վերականգնումներն իրականացվելու են բացահանքի շահագործման ավարտից հետո:

Շահագործման ավարտից հետո N1 ներքին լցակույտի մակաբացման ապարները բուլդոզերով կտարածվի բացահանքի հատակի ողջ 110300մ² մակերեսով և h=0.55մ բարձրությամբ կհարթեցվի:

Կհարթեցվի նաև արդյունաբերական հրապարակը՝ 370մ² և ավտոճանապարհները՝ 10800մ² մակերեսով: Հարթեցման ընդհանուր մակերեսը կկազմի՝ 121470մ²: Հարթեցումը կկատարվի բուլդոզերի օգնությամբ: Մշակված տարածության լեռնատեխնիկական վերականգնման ընդհանուր մակերեսը կազմում է 12.147հա: Ռեկուլտիվացման աշխատանքների համար նախատեսված գումարի չափը կազմում է 1738.1հազ.դրամ:

Հանքավայրում բացակայում է հումուսով հարուստ հողային շերտը, ինչի պատճառով այն պիտանի չէ գյուղատնտեսական աշխատանքների իրականացման համար:

Ըստ նախագծի հանքավայրի տարածքը պահպանվող տարածք չէ:

Գործունեության ենթակա տարածքում չեն դիտարկվել Կարմիր գրքերում գրանցված և պահպանվող բույսերի և կենդանիների աճելավայրեր/ապրելավայրեր:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Հանքարդյունահանման աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է առաջնորդվել 22.02. 2018թ. N191-Ն որոշման պահանջներով և շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /մթնոլորտային օդ, հողային ծածկույթ, կենսաբազմազանություն/ մշտադիտարկումների արդյունքների տարեկան հաշվետվությունը սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել լիազոր մարմին:
2. Գործունեության իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել և պահպանել բնապահպանական կառավարման պլանում և մշտադիտարկման ծրագրում նախատեսված միջոցառումների իրականացումը՝ ըստ ժամանակացույցի:
3. Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պահպանել արտանետվող փոշու, առաջացող աղմուկի, թթոռումների թույլատրելի մակարդակները ու արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության կանոններն ու նորմերը:
4. Անհրաժեշտ է պահպանել ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N438 որոշման 43-րդ կետը. «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»՝ համապատասխան պահպանական միջոցառումներ իրականացնելու համար:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ՄԼ ՄԱՅՆԻՆԳ» ՍՊ ընկերության կողմից ներկայացված Արարատի մարզի Կարմիրսարի կրաքարային մերգելների հանքավայրի արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Մասնագետ՝

Մ. Ավետիսյան